

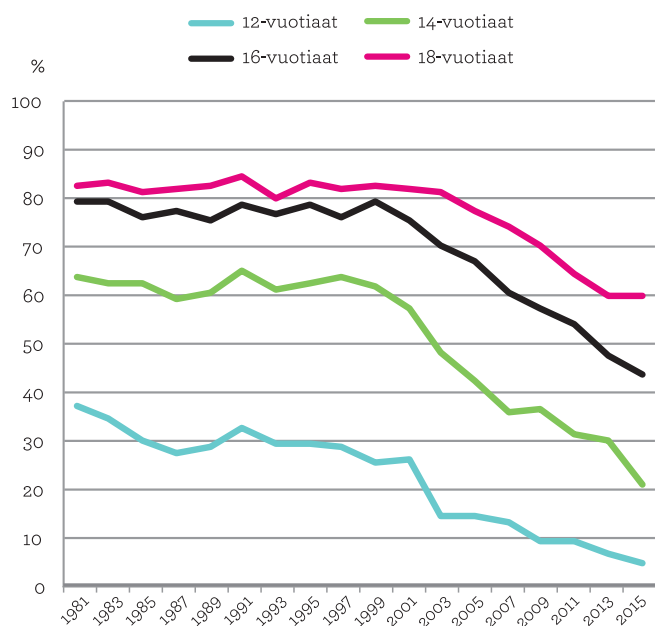
1

TUPAKOINTI ENNEN JA NYT

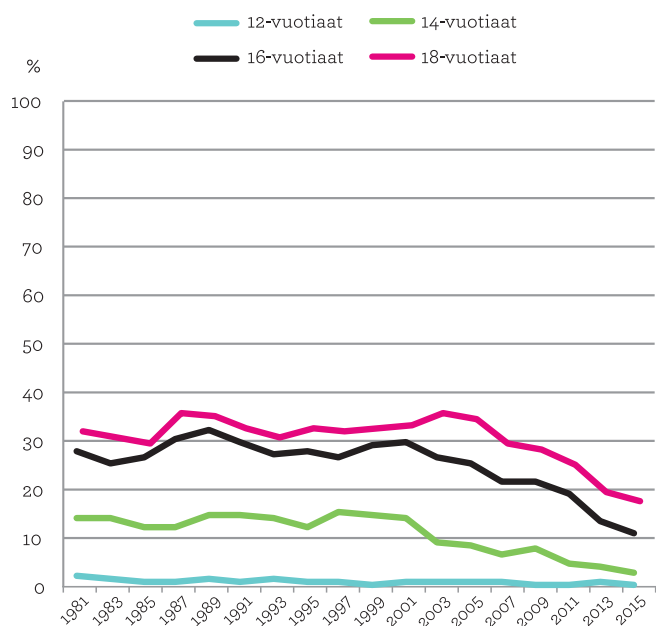
Alla näkyvät viivadiagrammit kertovat tupakkaa kokeilleiden ja päivittäin tupakoi-
vien osuudet 12–18-vuotiaista nuorista vuosina 1981–2015. Vastatkaa viivadiagram-
meja tulkitsemalla seuraaviin kysymyksiin.

- 1 Kuinka monta prosenttia 14-vuotiaista kokeili tupakkaa vuonna 1997? Entä vuonna 2015?
- 2 Kuinka monta prosenttia 16-vuotiaista tupakoi päivittäin vuonna 2001? Entä vuonna 2015?
- 3 Mistä voisi johtua, että tupakkaa kokeilleiden ja päivittäin polttavien nuorten määrä on vähentynyt niin paljon?
- 4 Mitä arvelette, millaisilta tilastot näyttävät vuonna 2030?

**Tupakkaa kokeilleiden
osuudet 12–18-vuotiaista
v. 1981–2015**

**Päivittäin tupakoi-
vien osuudet 12–18-vuotiaista
v. 1981–2015**

2

TUPAKKA JA YMPÄRISTÖ

Tupakointi vaikuttaa ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi myös ympäristöön ja eläimiin. Keksittekö, miten alla olevat kuvat liittyvät tupakan ympäristövaikutuksiin? Tarvittaessa voitte etsiä asiasta tietoa myös netistä. Entä keksittekö näiden lisäksi vielä muita tapoja, joilla tupakka vaikuttaa ympäristöön?

3

AKU JA MILLA

Lukekaa seuraavat tilannekuvaukset yksi kerrallaan. Keskustelkaa tilanteeseen liittyvistä kysymyksistä. Kirjoittakaa sen jälkeen vastauksenne vastauslomakkeeseen.

1 *Aku on juuri aloittanut uudessa koulussa 7. luokan. Muutama oppilas hänen luokaltaan on alkanut polttaa. He ovat tarjonneet Akullekin tupakkaa, mutta tämä on kieltäytynyt. Aku on pohtinut, pitäisikö hänen kuitenkin kokeilla kerran. Ihan vain näyttääkseen muille, että pystyy siihen.*

a) Mitä seurauksia voi olla sillä, että Aku kokeilee tupakointia?

Listatkaa vähintään neljä seurausta.

b) Miten Akun kannattaisi mielestänne toimia?

c) Miksi oman mielipiteen takana seisominen on joskus vaikeaa?

2 *Milla on huolissaan isosiskostaan Sannasta. Sanna on polttanut tupakkaa jo pari vuotta. Viime aikoina Sanna on alkanut polttaa salaa kotonakin. Sanna livahtaa nopeasti pihalle, niin että äiti ei huomaa mitään. Milla ihmettelee, miten äiti ei ole haistanut Sannan tupakanhajuisia vaatteita. Milla on huolissaan, koska koulussa on kerrottu tupakoinnin olevan vaarallista ja näytetty kauheita kuvia tupakoitsijan keuhkoista. Milla ei halua suututtaa Sannaa, joten hän ei ole sanonut äidille mitään.*

a) Miten Millan kannattaisi mielestänne toimia?

b) Millaisia ajatuksia ja tunteita läheisten tupakointi voi herättää? Kenen kanssa niistä kannattaisi puhua?

4

TUPAKAN TARINA

Lukekaa ensin Tupakan tarina -sarjakuva. Sen jälkeen vastatkaa seuraaviin kysymyksiin.

- 1 Mikä oli mielestänne yllättävin kohta tarinassa? Tuliko tarinassa esiin jotakin sellaista, mitä ette tienneet aiemmin?
- 2 Tupakan mainostaminen kiellettiin Suomessa vuonna 1978. Kuitenkin esimerkiksi tv-sarjoissa ja elokuvissa saattaa nähdä tupakoivia ihmisiä. Mitä arvelette, vaikuttaako tv-idolien tupakointi nuorten tupakkakokeiluihin?
- 3 Tarinassa kerrotaan tupakan koukuttavasta ainesosasta, nikotiinista. Nikotiiniriippuvuus on yksi syy siihen, että ihmiset jatkavat tupakointia, vaikka tietävät sen olevan epäterveellistä. Mitä muita syitä tupakoinnin jatkamiseen voi olla kuin nikotiiniriippuvuus?
- 4 Keksikää tarinan pohjalta jokin hyvä tapa, miten tupakasta tai nuuskasta voisi kieltäytyä.

5

TOTTA VAI TARUA?

Lukekaa alla olevat väittämät yksi kerrallaan. Pohtikaa jokaisen väittämän kohdalla, onko väite totta vai tarua. Miten perustelette vastauksenne?

- 1 Yli 90 % tupakoivista aikuisista on aloittanut tupakoinnin alaikäisenä.
- 2 Nuuska on tupakkatuote, jota käytetään suussa ylähuulen alla.
- 3 Sekä nuuska että sähkötupakka valmistetaan samasta tupakkakasvista kuin savukkeet.
- 4 Nuuska aiheuttaa nikotiiniriippuvuuden nopeammin kuin tupakka.
- 5 On jokaisen oma asia, tupakoiko vai ei. Tupakointi ei vaikuta muihin ihmisiin.
- 6 Sähkötupakka voi aiheuttaa riippuvuutta.
- 7 Nuuskaa saa myydä Suomessa.
- 8 Nuuska sopii urheilua harrastaville, koska se ei heikennä kuntoa.
- 9 Sähkötupakan käyttö voi olla haitaksi terveydelle.
- 10 Nuuskassa on yli 2500 kemikaalia.